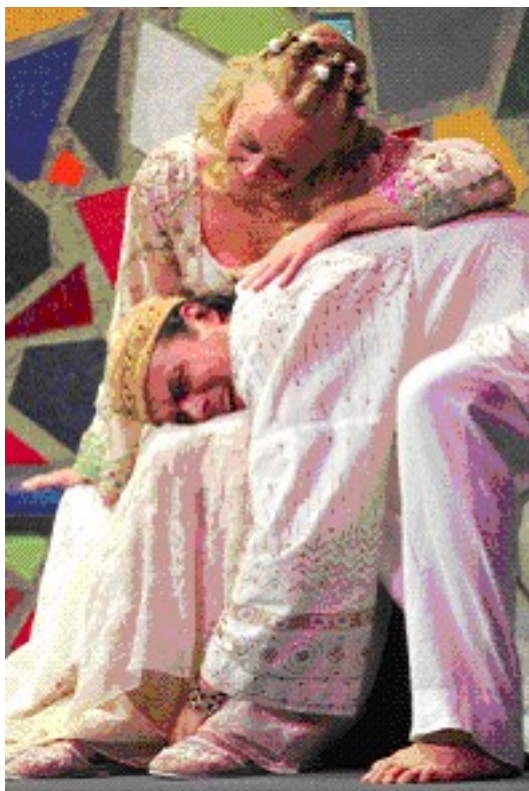

Kerekes Éva és Debreczeny Csaba.

Kerekes Éva és Debreczeny Csaba. Fotó: Hegedûs Márta

Kárpáti Péter beleszeretett a mesékbe, és úgy maradt. Sokadik darabját írja felnőtteknek szóló mesékre alapozva. Az Országalmában és a Pájinkás Jánosban a fineszes, kópés cigányhistóriákra épített, A negyedik kapuban a bölcs humorú zsidó legendákra; a Tótferiben Krisztus-történeteket vegyített vérbő paraszti hagyománnyal. Most pedig az Első éjszaka, avagy utolsó című művében az Ezeregyéjszaka közismert meséinek "rontott" neki. Szája íze szerint átszabta őket. Vaskosságot ötvözött sármal, régiességet mai szlenggel, frivol humort költőiséggel. Jól összekeverte a különböző alkotóelemeket, és egy vége nincs mesefolyamot alkotott belőlük. Az egyes mesék egymásba oldódnak. Még nincs vége az egyiknek, de már ácsingózik a másik. Akár több mese szereplői is tolonghatnak egyszerre a színen. Kárpáti mesefantáziát írt, áradó humorral, érzéken tomboló erotikával. Novák Eszter rendező – szokása szerint – belebolondult a szövegbe, nem nyeste le a mellékhatásait, túlbujánczó oldalágait, meghagyta a fantáziadús, de már hosszadalmas kacskaringókat.

Poétikus, szívmeleg, virgonc humorral teli, de a végtelenbe nyúló előadás született az Örkény Színházban. Megpróbálnak minket kitépni a huszonegyedik század szédült tempójából, és lassúbb, édesdeden hömpölygő, ráérősebb világba áttelepíteni. Amiben még figyelnek egymás történeteire az emberek, sőt annyira fontos lehet a mese, hogy a király rendszeresen elhalasztja a nyakazást, hogy a kiszemelt áldozattól nap mint nap meghallgathassa a história folytatását. Átütő ereje van a nem mindig drámai feszültségű, gyakran epikusan terjeszkedő szövegnek, melyben remek figurák, különös fazonok, izgalmas lények "tenyésznek." Nincsenek fergeteges összecsapások a deszkákon, de van izgalmas emberi fauna, vannak kedves lököttek, monomániásan flúgosak, mohón szexmániások, tulajdonképpen mindegyikük szerethető. Ez Kárpáti legnagyobb rafinériája, megmutatja, hogy mindenki dilis, mindenki a saját rögeszméit hajkurássza, de mégiscsak van valamiféle közösség, amelynek táptalaján a

közös támpontot jelentő mesék teremnek.

A színészek mohón kapnak a mókázásba oltott, remek figurateremtési lehetőség után. Vannak, akik egyszerre több alak bőrébe is bújnak. Kerekes Éva cserfesen erotikus bájjal dumálja ki magát végveszélyben Seherezádként. Debreczeny Csaba vérengző, de állandóan szerelemittas királyként beveszi a csalit. Czukor Balázs idegzsába, kaszáló kezű, beesett arcú, kedves srácként sóvárog. Járó Zsuzsa Átikaként próbára teszi, majd megérti a sóvárgót. Pogány Judit minden hájjal megkent, örökösen zsizsegő, mesteri kerítőnő. Bíró Kriszta, Fazekas István, Honti György, Derzsi János, Csuja Imre, Dömötör András, Széles László szintén beleadnak apait, anyait.

Az üresjáratokat leszámítva, az Első éjszaka, avagy utolsó előadása szép színházi este.

Bóta Gábor

Kárpáti Péter: Első éjszaka, avagy utolsó

Örkény Színház

Rendező: Novák Eszter